

UCHWAŁA Nr RIO.II-00312-86/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 12 stycznia 2023 r.
w sprawie wyrażenia opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu
oraz o możliwości sfinansowania deficytu budżetowego Gminy Piątnica
przewidzianego na 2023 r.

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 1668), art. 230 ust. 4, art. 246 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 1/14 z dnia 1 kwietnia 2014 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących działających w siedzibie RIO w Białymstoku i Zespołach zamiejscowych w Łomży i Suwałkach

Skład Orzekający w osobach:

Katarzyna Gawrońska	– przewodnicząca
Paweł Gałko	– członek
Marlena Stachurska-Janczyło	– członek

opiniuje pozytywnie z zastrzeżeniami w zakresie projekcji nadwyżek operacyjnych

1. prawidłowość planowanej kwoty długu przedstawionej w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Piątnica na lata 2023-2032 przyjętej Uchwałą Rady Gminy Piątnica Nr 309/XLVII/2022 z dnia 28 grudnia 2022 r.;
2. możliwość sfinansowania deficytu budżetowego przedstawionego w Uchwale Rady Gminy Piątnica Nr 310/XLVII/2022 z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Piątnica na 2023 rok.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałę Skład Orzekający sformułował w oparciu o:

- Uchwałę Rady Gminy Piątnica Nr 309/XLVII/2022 z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023-2032;
- Uchwałę Rady Gminy Piątnica Nr 310/XLVII/2022 z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Piątnica na 2023 rok.

Zgodnie z budżetem Gminy Piątnica uchwalonym na 2023 rok, podstawowe wielkości budżetowe kształtują się następująco. Dochody ogółem zaplanowano w wysokości 61.103.645 zł, w

tym dochody bieżące: 45.674.137,09 zł; dochody majątkowe: 15.429.507,91 zł. Wydatki ogółem zaplanowano w kwocie 68.275.197,02 zł, w tym wydatki bieżące: 44.388.048,02 zł; wydatki majątkowe: 23.887.149 zł. W 2023 r. Gmina Piątница planuje deficyt budżetu w wysokości 7.171.552 zł, który zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 1.400.000 zł oraz przychodami z zaciąganych kredytów w kwocie 5.771.552,02 zł. Powyższe źródła pokrycia deficytu zgodne są z art. 217 ust. 2 pkt 2 i pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Łączna planowana w budżecie na 2023 rok kwota przychodów wynosi 8.400.000 zł i poza wyżej wskazanymi przychodami obejmuje jeszcze przychody z tytułu kredytów i pożyczek w wysokości 1.228.447,98 zł, przeznaczane na rozchody z tytułu spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów.

Wynik z działalności bieżącej Gminy w roku 2023 zamyka się tzw. nadwyżką operacyjną (dodatnią różnicą pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi) w wysokości 1.286.089,07 zł, wypełniając tym samym dyspozycję art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Analiza sprawozdań oraz bilansu z wykonania budżetu Gminy za 2021 rok sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2021 r., jak również przewidywanego wykonania za rok 2022 wskazuje, iż przychody wewnętrzne w łącznej kwocie 1.400.000 zł będą możliwe do zaangażowania w budżecie roku 2023.

Odnosząc się do możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kwoty długu i spłat zobowiązań Skład Orzekający zauważa, co następuje.

Z przedłożonej uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2023-2032 wynika, iż w 2022 roku Gmina nie zaciągnęła planowanych zobowiązań dłużnych, a zadłużenie Gminy na koniec 2022 roku wynosi 5.209.711,20 zł. W związku z konstrukcją budżetu zaplanowaną na 2023 r. zadłużenie Gminy wzrośnie ponad dwukrotnie i na koniec 2023 r. wyniesie 10.981.263,22 zł. Dług ten ma zostać spłacony do końca 2032 roku. Dodatkowo w okresie objętym Prognozą Gmina poniesie wydatki na obsługę długu w łącznej kwocie 3.755.000 zł.

Od 2024 roku Gmina nie planuje pozyskiwania nowych przychodów z tytułów zwrotnych (zaciągania długu publicznego). Według założeń WPF, Gmina ma osiągać w latach 2024-2032 dodatnie wyniki budżetów (kol. 3 WPF), które w całości będą służyły finansowaniu w poszczególnych latach rozchodów tytułem spłaty zaciągniętego i planowanego do zaciągnięcia długu. W całym okresie objętym Prognozą zakładane są ponadto tzw. nadwyżki operacyjne, czyli dodatnie różnice między dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi, uwzględniające wymogi reguły wydatkowej z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, wynoszące 1.286.089,07 zł – 4.768.854 zł.

Z przedłożonej Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy wynika, iż w całym okresie objętym Prognozą zostanie zachowana relacja, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 ustawy o finansach publicznych) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze).

Skład Orzekający podkreśla jednak, że realizacja przyjętych w WPF wskaźników jest w znacznym stopniu uzależniona od realistyczności planowanych na poszczególne lata struktur budżetu. Zachowanie relacji, o której stanowi art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, opiera się głównie na nadwyżkach operacyjnych rozumianych jako dodatnia różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi. **Skład Orzekający zgłasza zastrzeżenia co do projekcji nadwyżek operacyjnych przedstawionych w Prognozie, w kontekście dołączonych do WPF Objasnień.**

Na 2023 rok zaplanowano nadwyżkę operacyjną w kwocie 1.286.089,07 zł, jednak na 2024 rok zaplanowano już nadwyżkę operacyjną w wysokości 4.768.854 zł. Na 2024 rok zaplanowano bowiem wzrost dochodów bieżących o ponad 2.500.000 zł oraz spadek wydatków bieżących ogółem o około 937.000 zł, przy jednoczesnym wzroście wydatków bieżących na wynagrodzenia oraz wydatków na obsługę długu. Od 2025 roku wydatki bieżące ponownie znacząco rosną. Taka projekcja dochodów i wydatków bieżących nie znajduje uzasadnienia w świetle Objasnień do WPF, a w zakresie wydatków bieżących planowanych na 2024 rok jest sprzeczna z tymi Objasnieniami. W Objasnieniach wskazano bowiem, że „wydatki na lata 2024-2032 zostały oszacowane na poziomie wzrostowym, w związku z podwyżką płacy minimalnej w 2023 r. oraz inflacją powodującą wzrost cen energii, paliw i innych opłat”.

W związku z powyższym, uwzględniając znaczący przyrost zadłużenia Gminy oraz konieczność generowania od 2024 roku wysokich nadwyżek budżetowych przeznaczanych na spłaty, w ocenie Składu Orzekającego konieczne jest nieprzerwane monitorowanie realizacji założeń przedstawionych w Prognozie. **Skład Orzekający zastrzega konieczność zachowania dyscypliny w wykonaniu budżetów w okresie objętym Prognozą**, celem urzeczywistnienia zakładanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych wskaźników obsługi długu warunkowanych przede wszystkim odpowiednimi wynikami operacyjnymi budżetów. Niezrealizowanie wartości istotnych z punktu widzenia ustalania dopuszczalnych w poszczególnych latach wskaźników spłaty zobowiązań może bowiem zagrozić prawidłowości uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności Skład Orzekający wydał opinię, jak w sentencji.

POUCZENIE

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Katarzyna Gawrońska

